

Paní primátorka se mýlí.

Rozhovor, který dne 15. května 2015 poskytla primátorka hlavního města jedné internetové televizi, vyvolal zřejmě ve většině z těch, kteří jej shlédli, velmi rozpačité dojmy. Rozpačitý dojem museli (či alespoň by měli) mít z více důvodů i jeho hlavní aktéři. Jako majitel jednoho z pražských dispečinků taxi – tedy společnosti zprostředkávající kontakt mezi taxikáři (podnikateli) a jejich (budoucími) zákazníky, jsem se po zhlédnutí rozhovoru utvrdil v názoru, že pokud jde o dlouhodobou koncepční (ne)činnost magistrátu v oblasti taxislužby, pak poslední volby v Praze změnu nepřinesly.

Chvillemi mně bylo skoro líto paní primátorky, která novinářům sdělovala, že jí podaná trestní oznámení na nepoctivé taxikáře byla Policií ČR odložena jako nedůvodná. Mám bohužel stejnou vlastní zkušenost z případů, kdy jsem podával trestní oznámení na taxikáře, kteří hrubě šidili zákazníky zprostředkované mým dispečinkem; vymahatelnost práva však v naší zemi asi pražský magistrát nevyřeší ani celou sérií svých podzákoných aktů.....

Pocit nepřímo přiznané bezmoci však v druhé půli rozhovoru vyústil v primátorkou nejasně deklarovanou snahu o nápravu (cit.) *„uděláme nějaký tým, který se bude jmenovat čisté taxi a přizvu k tomu jak městskou policii..., státní policii..., přizvu k tomu jako naše pracovníky, přizvu k tomu ještě nějaké lidi z neziskových organizací a vytvoříme nějakou, nějaký mechanismus ...“*. Zcela netradičním průběhem rozhovoru z konceptu „vykolejená“ primátorka (některé otázky se mi nezdály od novinářů úplně fér – co má, probůh, primátorka dělat s výběrem daní od taxikářů?) v jeho závěru dorážející novináře (ti již potěšení tušili, že se jim povedl majstrštyk) pokorně, ba s náznakem studu za dosavadní nečinnost, žádá *„dejte mi trochu času“* a slibuje stran nápravy *„... a možná, že to nebude trvat jako ještě dalších pět měsíců, možná že to bude trvat kratší dobu“*.

Jak řekla, tak udělala - tiskovou konferenci již na 30. června svolala, některé novináře (nezdvořáky) na ní nepustila a přitvrzení boje proti nepoctivcům veřejnosti slíbila.

Jak již to u takových „hurá akcí“, snažících se rychle vyjít vstříc „společenské objednávce“ a nahnat politické body, bývá, vzešel z tiskové konference zajímavý mix podnětných nápadů na straně jedné a chybných úvah na straně druhé. Ponechám stranou ty podnětné – uvidíme, co z nich se „dotáhne do konce“. Obecně však nelze nic namítat proti snahám, aby taxíky byly čisté a voňavé (třebas i za cenu zákazu kouření v nich pro řidiče i v případě, kdy neveze klienta – zůstává tak nezodpovězena „jen“ otázka, jak se projeví na oděru vozu, že v něm bylo vykuřováno po dobu 14 dní cestou na dovolenou k moři - nebo to bude také zakázáno?). Je však třeba přiznat, že těch několik desítek „využených“ taxíků asi není zásadním problémem pražské taxislužby, ostatně na ulici si je čistotnější klienti nevezmou a dispečinky zprostředkávají pouze vozy čisté.

Skutečným a hlavním problémem každého velkoměsta je anonymita a v ní si libující nepoctiví řidiči – okrádači turistů i domácích; opět se „národ i politici“ většinou shodne na tom, že proti těmto individuím je třeba tvrdě zakročit, ale u verbální shody na tomto cíli to - již dlouhé roky - končí. Osobně jsem dával opakovaně magistrátu množství podnětů ke zlepšení situace, upozorňoval novináře, kontrolní orgány i Policii ČR na nejrůznější negativní jevy v této oblasti. Ohlasy na tyto podněty však vždy byly, až na některé žurnalisty, spíše vlažné. Do branže, ve které někteří hrají opravdu „tvrdě“, se mnohým prostě nechtělo (rozdávat botičky či převažovat kontrolní nákup ovoce je o tolik snazší a je to také kontrolní výkon či zásah, tak proč sahat na dno torny vlastností pro něco tak vzácného jako je osobní statečnost, ještě k tomu za nízký plat zaměstnance státu či obce). Snažil jsem se tak dlouho, až jsem se nakonec sám stal „obětí“. Tak dlouho jsem upozorňoval, že „turbo“ si doma nikdo nevyrobí (je to dobrý byznys), až jsem si nakonec vysloužil konkurencí profesionálně vyrobené video, na kterém „můj řidič“ okrádá turbem „náhodného turistu ze Skandinávie“. I proto se mě dotkla

slova paní primátorky (cit. z deníku Právo z 1. 7. 2015) : „*Je na čase, aby si taxikáři udělali mezi sebou pořádek.... Nikdy od nich nevzešla žádná snaha a já ji očekávám. A ne že my se tady budeme scházet a plýtvat snahou*“. V první řadě není pravdou, že by od taxikářů nevzešly podněty, spíše je nikdo nechtěl slyšet ani realizovat. Ostatně je s podivem, že ani nyní se „taxikářů“ (jednotlivců, zájmových sdružení, dispečinků) magistrát při přípravě avizovaných kroků na názor a zkušenosti neptá. Paní primátorka totiž nezminila (viz výše), že se členy „týmu čisté taxi“ stanou také ti, kteří se mají řídit novou regulací. Myslím, že – nehledě na konkurenční vztahy v tomto odvětví – jsme všichni připraveni se svými podněty a zkušenostmi podílet na nalezení vhodných kroků – na magistrátu se však jedná „o nás bez nás“ a vznikají z toho pozoruhodné podněty.

1. chybná teze – Taxikáři si mají mezi sebou udělat pořádek; pokud dělá v tomto oboru podnikání pořádek magistrát, je to plýtvání snahou.

Pozoruhodnost teze spočívá v tom, že vedoucí úředníci samosprávného celku považují řízení určité jim svěřené oblasti a výkon příslušné kontroly za „plýtvání snahou“ a preferují - ba přímo nabádají k tomu - aby si podnikatelé v určitém oboru „mezi sebou udělali pořádek sami“; s trochou jízlivosti bych chtěl říct, že tento přístup do značné míry objasňuje myšlenkový základ letité nečinnosti magistrátu v této oblasti. Jak mají tátové od rodin udělat pořádek ve vztahu k lidem, o kterých sama primátorka v rozhovoru přiznává, že si s nimi město neví rady, když dluží (jako jednotlivci) na pokutách více než milion a parkují drze taxíky před dveřmi magistrátu na nepovoleném „štaflu“ za „dohledu“ policie? Nechce se věřit, že by primátorka - bývalá ředitelka Transparency International, Czech Republic - vážně nabádala taxikáře ke svémoci typu „hůl do ruky a na ně“ po té, co sama v rozhovoru přiznává bezradnost při vymahatelnosti práva. Magistrát by neměl rezignovat na své zákonné funkce, ale při jejich naplňování by měl úzce spolupracovat s těmi, kterých se má nově zamýšlená regulace týkat. Pak by nevznikaly další pochybné nápady – viz níže.

2. chybná teze – Po nabytí právní moci novely obecně závazné vyhlášky hl. m. Prahy o ověřování znalostí řidičů taxislužby na území hl. m. Prahy budou všichni taxikáři znovu přezkoušeni s tím, že platnost nového osvědčení bude pouze na dobu pěti let. Taxikáři už nebudou moci u zkoušek používat knižní plán hl. m. Prahy (velmi podrobný knižní atlas hl. m. Prahy).

Ponechám stranou složitou právní otázku – jak novelou vyhlášky „největší české obce“ překonat fakt, že někdo již obdržel osvědčení o tom, že tuto zkoušku nedávno složil, když obec nevyužila možnosti (dané zákonem o silniční dopravě) a dobu platnosti osvědčení neomezila; v zákoně o silniční dopravě se v § 21b odst. 1 in fine uvádí: „**Osvědčení o složení zkoušky je veřejnou listinou.**“. Může být veřejná listina (a „na ní“ založený podnikatelský plán přestěhovat rodinu do Prahy, vzít si úvěr na nové auto a „dělat taxikářinu“) „překonána“ novou obecně závaznou vyhláškou? Neměli by třeba po uzákonění povinné maturity z matematiky jít Ti, co z ní nematurovali, k maturitě znovu?

Zcela pomýlená je též idea, že ve zkouškách uspějí poctivci, zatímco „okrádači“ z Pařížské u nich „propadnou“; dodal bych - pokud se k ní vůbec budou obtěžovat přijít - nárůst úhrnné výše jimi dlužených pokut o další tisíce budou považovat „za drobné“. A poctivci budou šprtat ulice nazpaměť, v Praze jich je skoro 8.000 (oč lepší by bylo taxikářit v Českých Budějovicích - kdyby to tam chtěli dělat na magistrátu stejně „rozumně“), v době GPS a navigací tedy vezmou při zkouškách řidičům taxi v Praze i papírovou mapu – „to máte za to, že mezi sebou trpíte nepoctivce, se kterými si ani my na magistrátu nevíme rady“.

3. chybná teze – „Zavádíme přístup třikrát a dost! Pokud taxikář nesloží zkoušku ani na třetí pokus, ztrácí tak možnost ji kdykoliv v budoucnu opakovat, a tím i možnost poskytovat svoje

služby na území hl. m. Prahy. Stejný princip platí i u zaměstnanců obcí, kteří musí složit zkoušku odborné způsobilosti.“ (cit. Parlamentní listy 1.7.2015).

Třikrát a dost! Panečku to je heslo pro lid – s tím se dají i vyhrát volby ... nebo ne, nejsme všichni tupci. Co je však s podivem, že „*nějaký tým, který se bude jmenovat čisté taxi*“, ve kterém by měli být zkušení pracovníci magistrátu („*přizvu k tomu jako naše pracovníky, přizvu k tomu ještě nějaké lidi z neziskových organizací a vytvoříme nějakou, nějaký mechanismus*“), pouští do světa nesprávné informace o předpisu, který by měli znát ze všech nejlépe. Připouštím, že zákon o úřednících územních samosprávných celků je v tomto ohledu psán trochu „nejasně“, ale dle Stanoviska odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra č. 2/2010 cit.: „*Žádné z uvedených ustanovení totiž nebrání tomu, aby územní samosprávný celek přihlásil úředníka k absolvování zkoušky zvláštní odborné způsobilosti znovu, i když se o její složení již jednou neúspěšně pokusil (včetně dvou opravných pokusů)*.“ Pomineme-li tedy absurdnost takové (zamýšlené) nebývalé přísnosti jen na taxikáře, je vidět, že použitý argument podobnosti postavení řidičů s magistrátními úředníky je lichý.

4. chybná teze – Komisaři otestují i znalost cizích jazyků a řidiči budou muset také jít na psychologické vyšetření (Blesk 30.6.2015).

Ponecháme-li stranou kolik a koho ta vyšetření a zkoušky budou stát, pak zásadní je fakt, že v této rozšiřující části nemá magistrát oporu v zákoně. Přečetl jsem si opakovaně § 21b zákona o silniční dopravě. Zmocnění v něm obsažené dává obci právo stanovit povinnost prokázat znalost místopisu, obsluhy taxametru nebo právních předpisů upravujících provozování taxislužby a ochranu spotřebitele – nic víc. Takže vyhláškou to asi nepůjde, pokud nemá být v rozporu se zákonem. Čas od času města vydávají vyhlášky, které musí zrušit až Ústavní soud, mimo ostudy se toho většinou moc nestane, tady by to bylo zřejmě jiné – ukončit někomu fakticky výkon podnikání na základě vyhlášky, která bude následně zrušena pro neústavnost, by mohlo generovat i mnohé škody...

Myslím, že není třeba snášet více argumentů pro to, aby magistrát učinil připomínkovými místy k zamýšleným právním aktům širokou skupinu zástupců „taxikářů“, „dispečinků“, „drink-servisů“ atd., tak, aby jeho volání po spolupráci nevyznívalo jen jako „povinná hláška“ a výsledkem jeho - nyní od reality odtrženého snažení - nebyl právní zmetek.

Jiří Kvasnička

A A A radiotaxi s.r.o.